

Geitensector in Europa

Afzet in Frankrijk wordt onzeker

Bron: Productschap Zuivel/Zuivelzicht

De Franse geitenmelksector wil de komende jaren de productie opvoeren, zodat de afhankelijkheid van buitenlandse geitenmelk afneemt. Dit kan in de toekomst consequenties hebben voor de Nederlandse geitenmelksector, die ruim 20 procent van de productie (rauwe melk en wrongel) naar Frankrijk exporteert.

De productie van geitenmelk in Europa groeide van 2000 tot en met 2007 met 5 procent, fors lager dan de gemiddelde groei in de wereld van bijna 20 procent. De geitenmelkproductie in Europa (inclusief landen buiten de EU) bedroeg in 2007 2,85 miljard kg. Hiervan namen Frankrijk, Spanje en Griekenland, de traditioneel belangrijkste producerende landen, respectievelijk 21 procent, 18 procent

en 15 procent voor hun rekening. De productie in Nederland groeit per jaar met ongeveer 10 procent en zal daarom naar verwachting binnenkort de productie in Griekenland overstemmen.

Nederland vooral exporteur

Bijna 80 procent van de Nederlandse geitenmelk wordt verwerkt tot kaas (inclusief wrongel). In 2008 bedroeg de productie van geitenkaas 16.800 ton. De rest van de geitenmelk gaat naar de productie van verse producten en melkpoeder. De export speelt bij de Nederlandse geitenmelksector een nog grotere rol dan bij de koemelksector. Exacte cijfers hierover ontbreken echter, doordat de opbouw van de geitenmelkstatistiek nog in ontwikkeling is. Een Frans onderzoek naar de Nederlandse sector, uitgevoerd door Ubifrance, geeft wat meer duidelijkheid. De studie meldt dat, afhankelijk van het product, 70 tot 90 procent wordt uitgevoerd. Frankrijk is een belangrijke exportmarkt. Ruim 20 procent van de Nederlandse geitenmelkproductie (in de vorm van rauwe melk en wrongel) gaat naar Frankrijk. Andere belangrijke exportmarkten zijn Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

Meer import Frankrijk

Terwijl Nederland een sterke exportoriëntatie heeft, is er vanuit Frankrijk juist een toenemende vraag naar geitenmelk uit het buitenland. De aanvoer van Franse geitenmelk uit het eigen land bevindt zich sinds 2005 op een stabiel niveau van rond de 450 miljoen kg. De behoefte van de Franse zuivelindustrie is echter groter dan de lokale

geitenmelkaanvoer, waardoor de import sterk is gestegen. In de jaren 2005 tot en met 2007 vond een ruime verdubbeling plaats van de import, waarna deze in 2008 nagenoeg stabiel bleef op een niveau van 106 miljoen kg (uitgedrukt in melkequivalenten). Op dit moment is 19 procent van de in Frankrijk verwerkte geitenmelk afkomstig uit het buitenland, in 2005 was dit circa 10 procent. Volgens l'Office de l'élevage komt ongeveer 80 procent van de import uit Spanje, via dochterbedrijven van Franse ondernemingen zelf of door middel van contracten met lokale aanbieders uit voornamelijk Andalusië. De overige 20 procent is afkomstig uit Nederland. Frankrijk is commercieel gezien de belangrijkste mondiale markt voor van geitenmelk afgeleide producten. In 2008 produceerden Franse verwerkers ruim 91 duizend ton geitenkaas, waarvan 85 procent werd afgezet op de binnenlandse markt. De rest werd in het buitenland afgezet. In het afgelopen jaar vond stagnatie plaats in de ontwikkeling van de Franse export. Dit gold met name voor de afzet in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk, markten die in de afgelopen jaren sterk in opkomst waren.

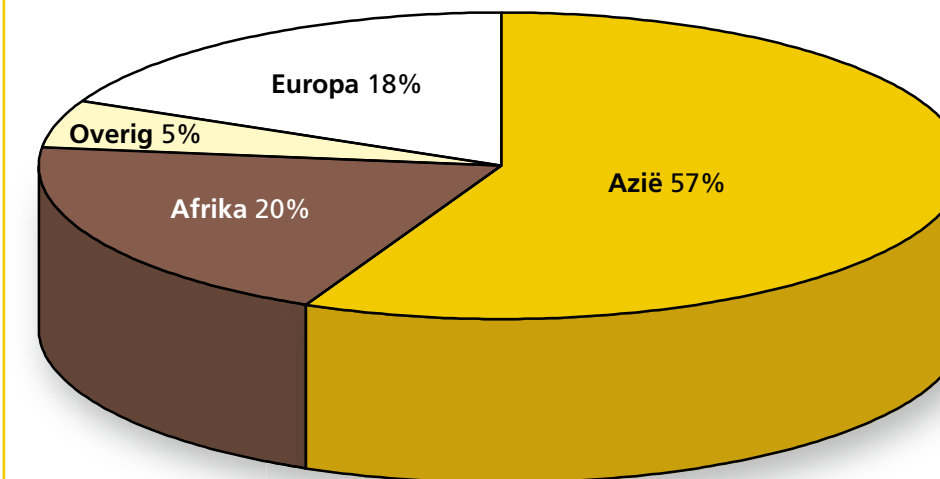
Frankrijk wil meer zelf produceren

De afhankelijkheid van buitenlandse melk wordt door de Franse geitenmelksector als een zwak punt ervaren. Dit is dan ook één van de redenen (naast schaalvergroting van de industrie en de mondiale crisis in de veehouderij) waarom de sectororganisatie ANICAP een plan heeft gelanceerd om een duurzame en toekomstgerichte melkgeitenhouderij te creëren. Door middel van een verbetering in de efficiëntie, kennisoverdracht en communicatie wil men onder andere bereiken dat de Franse productie van geitenmelk weer gaat groeien. Uiteindelijk doel is dat deze in de toekomst ten minste 85 procent van de binnenlandse behoefte dekt. Op dit moment is dit 81 procent.

Nederland haalt Griekenland in

Voor de EU-27 bedroeg de totale melkaanvoer naar verwerkers in 2008 naar schatting 1,25 miljard kg. Slechts vier landen kennen een melkaanvoer van boven de 100 miljoen kg: Frankrijk, Spanje, Griekenland en Nederland. Zij zijn goed voor 93 procent van de in de EU verwerkte hoeveelheid geitenmelk. De Nederlandse melkaanvoer nam in 2008 met ruim 9 procent toe tot 174 miljoen kg, wat redelijk in lijn lag met de jaarlijkse groei van boven de 11 procent in de periode vanaf 2000. Met een groeipercentage

Geitenmelkproductie in de wereld (2007)

Bron: Eurostat

Industriële verwerking geitenmelk in 2008 in EU-27

	Melkaanvoer (x 1.000 ton)	Index (2000=100)	Productie geitenkaas (x 1.000 ton) ²⁾	Index (2000=100)
Frankrijk	452	132	91,3	155
Spanje	344	107	17,6	203
Griekenland ¹⁾	200	98	niet bekend	–
Nederland	174	232	16,8	454
Italië	32	271	3,0	415
Cyprus	18	126	0,5	–
Portugal	11	116	1,5	164
Overige landen	21	324	3,3	–
Totaal EU-27	1.252	127	133,9	–

Bron: Eurostat

¹⁾ niveau aanvoer geitenmelk ligt rond 200 miljoen kg, Griekenland produceert circa 140 duizend ton mengkaas, waarvan 100 duizend ton feta.

²⁾ alleen kaas van geitenmelk, exclusief mengkazen.

van rond 10 procent zal ons land daarom binnen afzienbare tijd de nummer drie verwerker van geitenmelk in Europa worden, vóór Griekenland.

Q-koorts domineert agenda

De aandacht voor het realiseren van verdere groei in de Nederlandse geitenmelksector wordt op dit moment sterk afgeleid door de uitbraak van Q-koorts in de gebieden waar de Nederlandse geitenmelksector geconcentreerd is (met name in Noord-Brabant).

Foto: Wilma Walters